

MAKRO AKADEMİ YAYINLARI

KPSS

DENEME SINAVI – 2 –

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

ÇÖZÜMLER

1. ANAYASA MAHKEMESİNİN GÖREVE YETKİLERİ ŞUNLARDIR.

- Kanunların, kanun hükmünde kararnamelemlerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünün veya bunların belirli madde veya hükümlerinin şekil ve esas bakımından, Anayasa değışikliklerinin ise sadece şekil açısından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla açılan iptal davalarına bakmak.
- Anayasanın 152 nci maddesine göre mahkemelerde itiraz yoluyla kendisine intikal ettirilen işleri karara bağlamak.
- Anayasanın 148 inci maddesi uyarınca yapılan bireysel başvuruları karara bağlamak.
- Siyasi partilerin kapatılmasına ve Devlet yardımından yoksun bırakılmasına ilişkin davalar ile ihtar başvuruları ve dağılıma durumunun tespiti istemlerini karara bağlamak.
- Siyasi partilerin mali denetimini yapmak veya yaptırmak.
- Milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına veya milletvekilliklerinin düşmesine ya da milletvekili olmayan bakanların dokunulmazlıklarının kaldırılmasına Türkiye Büyük Millet Meclisince karar verilmesi hâllerinde, ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekilinin Anayasa, kanun veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğü hükümlerine aykırılık iddiasına dayanan iptal istemlerini karara bağlamak.
- **Mahkeme üyeleri arasından Anayasa Mahkemesi Başkanı ve başkanvekilleri ile Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı ve Başkanvekili-**

MAKRO AKADEMİ

ni seçmek. (UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNE ÜYE SEÇMİYOR)

- Yüce divan sıfatıyla;
- Cumhurbaşkanını,
- Bakanlar Kurulu üyelerini,
- **Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet komutanlarını (2010 anayasa değışikliği).**
- **TBMM başkanını (2010 anayasa değışikliği).**
- Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkan ve üyelerini, başsavcılarını, Cumhuriyet başsavcı vekilini,
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı yargılar.

Cevap: B

2. Yabancılar siyasi haklardan yararlanamaz. Ancak siyasi haklarında istisnaları vardır. Buna göre; **Karşılıklılık esasını gözetilmek kaydıyla** Türkiye'de ikamet eden yabancılar, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma (dilekçe) hakkına sahiptir (2001 değışikliği). Ayrıca "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir" hükmü ile bilgi edinme ve kamu baş denetçisine başvurma yabancılar da tanınmış bir hak olmuştur. Fakat bilgi edinme hakkının şartları anayasada değil yasada yazar.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

3. Anayasa mahkemesi genel kurulu kural olarak katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Ancak;
- Anayasa değişikliklerinin iptali
  - Siyasi partilerin kapatılması veya hazine yardımıyla mahrumiyet kararı
  - Üyelikten çekilmeye davet kararlarında ise toplantıya katılanların 2/3'üyle karar verir.

Cevap: D

4. Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı karanameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Cevap: E

5. Belediye başkanlığı, ölüm ve istifâ hâllerinde kendiliğinden sona erer.

Belediye başkanının;

- a) Mazeretsiz ve kesintisiz olarak yirmi günden fazla görevini terk etmesi ve bu durumun mahallin mülkî idare amiri tarafından belirlenmesi,
- b) Seçilme yeterliğini kaybetmesi,
- c) Görevini sürdürmesine engel bir hastalık veya engellilik durumunun yetkili sağlık kuruluşu raporuyla belgelenmesi,
- d) Meclisin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılması, Hâllerinden birinin meydana gelmesi durumunda **İçişleri Bakanlığının Başvurusu Üzerine Danıştay Kararıyla Başkanlık Sıfatı Sona Erer.**

Ancak faaliyet raporunun meclis üye tamsayısının $\frac{3}{4}$ tarafından reddilmesi veya hakkında verilen gen-soru önergelerinin meclisin $\frac{3}{4}$ tarafından kabul edilmesi durumunda ise mülki amirin bildirişi üzerine Danıştay'ca sona erer.

Cevap: B

6. Hukuka aykırı bir idari işlemin, başka bir idari işlemle geçmişe etkili olarak idarece sona erdirilmesidir. Özellikler;

- Geri alma işlemi sadece hukuka aykırı idari kararlar için geçerlidir. Hukuka uygun işlemler geri alınamazlar.
  - Geri alma işlemi için ilgilinin başvurusu gerekli değildir
  - Hak yaratmayan işlemler geri alınabilir. Düzenleyici işlemlerde ise hukuka uygun işlemler geri alınamaz. Hukuka aykırı işlemler dava açma süresi içinde, dava açılmışsa dava sonuçlanıncaya kadar geri alınabilir.
  - Yararlandırıcı (hak doğurucu) işlemler makul bir süre içinde geri alınabilir. Memurun hatalı terfisi sonucu ödenen fazla maaşlar ancak iptal davası süresi içinde geri alınabilir. Ancak;
- Yükümlendirici işlemler
  - Hileli işlemler
  - Açık hata ile özürlü işlemler
  - Yoklukla malul işlemler her zaman geri alınabilir.
- **Gerî alma geçmişe etkilidir.**

Sonuçları;

- İdare mahkemesinin iptal kararları gibi sonuç doğurur.
- İşlemi geri alındığı değil yapıldığı tarihten itibaren yapılmamış hale getirir.
- Geri alınan işlem bir davaya konu olmuşsa ve o esnada geri alınmışsa dava konusuz kalacak ve mahkeme davaya bakmayacaktır.

Vesayet makamları denetlenen makamın işlemi geri alamaz.

Cevap: D

7. Memurlar, mesleğe aday olarak başlarlar. Memurlukta adaylık en az bir, en çok iki yıldır. Adaylık sürecinde ilişkisi kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.

Cevap: C

8. Danıştay'ın ilk derece mahkemesi olarak bakacağı davalar şunlardır:

- Bakanlar Kurulu kararlarına
- Başbakanlık, bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının müsteşarlarıyla ilgili müşterek kararnamelere, (müsteşar yardımcısı yok)
- Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,
- Danıştay İdari Dairesince veya İdari İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,
- Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,
- Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine, Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile
- Tahkim yolu öngörülmeven kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davaları karara bağlar.
- Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki İstemleri inceler ve karara bağlar.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

9. İdari yargıda genel görev ilkesi uygulanır. Genel görevli mahkeme idare mahkemesidir.

Cevap: B

10. Temyiz ve istinaf aşamasındaki yürütmeyi durdurma kararlarına itiraz edilemez.

Cevap: E

11. Taksirin unsurları dikkatsizlik ve özensizliktir. Kastın unsurları ise bilme ve istemdir. İsteme kastın unsuru olup, taksirin unsuru değildir.

Cevap: B

12. Ani suç, bir anda işlenip biten neticenin gerçekleşmesiyle birlikte sona eren suçtur. Kasten öldürme bir ani suçtur. Diğerleri Kesintisiz suçtur.

Cevap: C

13. Kanun hükmünün yerine getirilmesi, amirin emrini ifa, meşru savunma, hakkın kullanılması ve ilgilinin rızası hukuka uygunluk sebepleridir.

Cevap: C

14. CMK'da sadece gözlem altına alma kararına itiraz, kararın yerine getirilmesini durdurur.

Cevap: A

15. CMK'da yetkiyi belirleyen ölçütler arasında sanığın nüfusa kayıtlı olduğu yer diye bir ölçüt yoktur. Bu ölçüt HMK'da benimsenmiştir.

Cevap: A

16. Tekerrür denetim süresi 5 yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda 5 yıl; 5 yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezasını gerektiren suçlarda 3 yıldır.

Cevap: B

17. Kanunumuz vasinin yapacağı bazı önemli işlemlerde vesayet dairelerinin izninin bulunmasını aramıştır. Bunlardan bir kısmı vesayet makamı olan sulh mahkemesinin izni olmadan yapılamaz. Bu işlemlerden bir tanesi de taşınmaz mal satımıdır.

Cevap: E

18. Kanunun sadece sözünün (lafzından) somut olaya uygun düşecek bir sonucun çıkarılabilmesi pek ender hâllerde mümkün olabilir. Çünkü ya kanunun sözü (lafzı), metni, ifadesi, dili açık ve seçik olmayabilir, ya da kanunun ifadesinde kullandığı sözcükler dil bakımından açık ve anlaşılabilir olmakla beraber, bunların hukuk alanında neyi ifade ettikleri, hukuk dilinde ne anlama geldikleri kolaylıkla saptanamayabilir. Kanunun özü (ruhu), kanunun bütününe egemen olan esaslara göre belirli bir maddenin ifade ettiği anlamdır. Kanunun özünü (ruhunu) ortaya çıkarmak için, kanunun yorumlanması gerekir.

Cevap: C

19. Paylaşma malın aynen bölüşülmesi veya pazarlık ya da arttırmayla satılarak bedelin bölüşülmesi biçiminde gerçekleştirilir. Paylaşma biçiminde uyuşma sağlanamazsa paydaşların birinin istemi üzerine hakim, malın aynen bölüştürülerek paylaşılmasına, bölünen parçaların değerlerinin birbirine denk düşmemesi hâlinde eksik değerdeki parçaya para eklenerek denkleştirme sağlanmasına karar verilir. "Satışın paydaşlar arasında" arttırmayla yapılmasına karar verilmesi, bütün paydaşların rızasına bağlıdır (MK m. 699/III).

Cevap: B

20. 15 yaşını tamamlamış olan sınırlı ehliyetsizler, tek başlarına vasiyetname yapabilirler. Çünkü bir kişinin vasiyetname yapabilmesi için 15 yaşını tamamlamış olması ve ayırtım gücüne sahip olması şart ve yeterlidir.

Cevap: D

21. Kesin karineler; aksi ispat edilemeyen, çürütülmeleri mümkün olmayan karinelerdir. Kanuni fiksiyon olarak da adlandırılmaktadırlar. Kesin karine örnekleri:

- Çocuğu doğuran kadın anadır.
- Hiç kimse, tapu sicilinde kayıtlı bir hususu bilmediğini ileri süremez.
- Herkes yeni bir yerleşim yeri kurmadıkça eskisini korur.
- Süresi içerisinde iptal edilmeyen işlemin kabul edilmiş sayılması.

Cevap: D

22. Dağılıma (infisah) sebepleri, derneğin amacının gerçekleşmesi veya gerçekleşmesinin imkânsız hâle gelmesi; acz haline düşmesi; yönetim kurulunu kuramayacak duruma gelmesi; kurulurken belirlenmiş olan sürenin dolması, üst üste iki olağan genel kurul toplantısının yetersayı bulunmaması sebebiyle yapılamaması, ilk genel kurul toplantısının yapılmaması şeklindedir.

Cevap: B

23. Tazminat sorumluluğunun (tazminat miktarının) tespit edilebilmesi için her şeyden önce zararın hesaplanması gerekir. Bu bağlamda zarar gören, zararını ve zarar verenin kusurunu ispat etmek zorundadır (TBK m. 50/1). Zarar gören kişi, maruz kaldığı haksız fiil neticesinde mal ya da şahıs varlığında ne gibi eksilmeler meydana geldiğini en iyi tayin edebilecek kişidir. Bu sebeple, zarardan sorumlu tutulan kişinin zararı ispat etmesi beklenmez. Zarara uğrayan kişi zararını her türlü delil ile ispat edebilir.

Cevap: B

24. Kural olarak sözleşmeden doğan alacaklar, 10 yıllık **zamanaşımına** tâbidir (TBK m. 146).

Cevap: E

25. İleri sürülen bir hakka karşı, bu hakkın kullanılmasını engelleyen ya da ortadan kaldıran karşı hak savunmasıdır. Bir diğer ifade ile def'i hakları, hak sahibine bir borcun yerine getirilmesini geciktirme ya da ortadan kaldırma yetkisi veren, tek taraflı irade beyanı ile kullanılabilen haklardır. Ancak hak bahşedilen her durumda olduğu gibi borç ilişkilerinde de kendisine def'i yolu ile bir savunma hakkı tanınan taraf, bu savunmayı yapmaz ise hâkim tarafından re'sen dikkate alınmaz.

Cevap: D

26. Alacaklı hiçbir zarara uğramamış olsa bile paradan temerrüt süresince mahrum kalması sebebiyle uğradığı zararın karşılanması talep edebilir. Gecikme tazminatından farklı olarak, temerrüt faizi kusur koşulunu da gerektirmez. Borçlu temerrüde düşmede ister kusurlu olsun ister olmasın temerrüt faizini ödemekle yükümlüdür. Alacaklı, temerrüt faizini aşan bir zarara uğramış olursa borçlu, kendisinin hiçbir kusuru bulunmadığını ispat etmedikçe bu zararı da gidermekle yükümlüdür (TBK m. 122/1). Temerrüt faizini aşan zarar miktarı, görülmekte olan davada belirlenebiliyorsa, davacının talebi üzerine hâkim, esas hakkında karar verirken bu zararın miktarına da hükmeder (TBK m. 122/II).

Cevap: B

27. Aynı anda ifa yükümlülüğünün bulunduğu hâllerde kendi edimini ifa etmeyen taraf, karşı tarafın edimini ifa etmesini talep edemez. Ödemezlik def'i olarak bilinen bu savunmaya ilişkin düzenleme TBK m. 97'de karşımıza çıkmaktadır. Buna göre "karşılıklı borç yükleyen bir sözleşmenin ifası isteminde bulunan tarafın, sözleşmenin koşullarına ve özelliklerine göre daha sonra ifa etme hakkı olmadıkça, kendi borcunu ifa etmiş ya da ifasını önermiş olması gerekir".

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

28. Aşağıdaki alacakların devri kanunen yasaklanmıştır:

- 1) Manevi tazminat alacağı
- 2) Ölünceye kadar bakma sözleşmesinden doğan bakım alacağı
- 3) Vergi alacağı
- 4) İşçi ücretlerinin $\frac{1}{4}$ 'ünden fazlası
- 5) Hasılat kiracısının kullanma hakkı
- 6) Nafaka alacağı

Cevap: D

29. Müteselsil borçlulardan birisini temerrüde düşürmek için çekilmiş ihtar, diğerlerinin temerrüde düşmesine neden olmaz.

Cevap: C

30. Türk Borçlar Kanunu'nda düzenlenen adi şirketlerin tüzel kişiliği yoktur. Tacir sıfatına şirket değil, ortaklar sahiptir. Gerçek kişiler de tüzel kişiler de adi şirket ortağı olabilir. Ortaklar şirketin borcundan dolayı birinci derecede, sırnırsız ve müteselsil sorumludur. Adi şirket şahıs şirketleri arasında yer almaktadır.

Cevap: C

31. İpotekli borç senedi ve irat senedi Türk Medeni Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Cevap: A

32. Bir ürünü, hizmeti diğer ürünlerden, hizmetlerden ayırt etmeye yarayan tanıma aracına marka denir. Markalar bir gerçek ya da tüzel kişi kullanabilir. Tacirler ticaret unvanı kullanmak zorundayken marka kullanma zorunlulukları bulunmamaktadır. Markalar ticaret unvanının aksine tek başına devredilebilir. Markalar rehnedilebilir, haczedilebilir, lisans sözleşmelerine konu olabilir ancak finansal kiralama sözleşmelerine konu olamaz. Markalar Türk patent ve Marka Kurumu'na tescil edilir.

Cevap: B

33. Kambiyo senetlerinden biri olan çekler hukuki anlamda havale, iktisadi anlamda ödeme aracıdır. Çek görüldüğünde ödenecek nitelikte bir kıymetli evraktır. Çeklerde vade yoktur. İbraz süreleri vardır. Dolayısıyla bir ödeme aracıdır. Çeklerde muhatap bankadır. Bankaya yapılan ciro makbuz hükmündedir. Çeklerde muhatap banka ise ciro yapamaz. Tek istisnası muhatap banka kendi şubeleri arasında ciro yapabilir.

Cevap: C

34. Ticari işletmenin devri Türk Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenmiştir. Devir sözleşmesi yazılı şekilde yapılmalı ve 15 gün içinde ticaret siciline tescil edilmelidir. Devir külliyen olduğundan ticaret unvanı devrin kapsamı içindedir. İşletmeyi devreden devir tarihinden önce doğan borçlardan devralanla birlikte 2 yıl müteselsilen sorumludur. İlk yıl iflas, ikinci yıl haciz takibiyle sorumludur.

Cevap: E

35. Makbuz senedi, varant, konişmento, nakil senedi, ipotekli borç senedi ve irad senedi emtia senetleri içinde yer alır. İlmuhaber ise ortaklık senetleri içinde yer alır. Hisse senetleri çıkartılmadan önce hisse senetlerini temsilen çıkartılan belgeye ilmuhaber denir.

Cevap : C

36. Alacağı rehinle güvence altına alınmış alacaklı, istisnalar hariç olmak üzere, alacağını elde etmek amacıyla öncelikle, Rehnin Paraya Çevrilmesi Yolu ile Takip yapıp rehinli malı satıp alacağına kavuşmak zorundadır. Rehin kavramı, ipotek ve taşınır rehni kapsamına giren bütün taşınır ve taşınmaz rehinlerini kapsar.

Taşınır üzerinde bulunan rehinler,

1. Teslime bağlı rehinleri
2. Alacak ve sair haklar üzerinde kurulan rehinler
3. Türk Medeni Kanununun 940. maddesinde öngörülen rehinleri
4. Ticari işletme rehnini
5. Hapis hakkını

İfade eder.

Taşınmaz üzerinde bulunan rehinler;

- İpotek,
- İpotekli borç senetleri, irat senetleri
- Taşınmaz yükü
- Gemi ipoteği
- Taşınmaz eklentileri üzerinde kurulan rehinler
- Bazı taşınmazlar üzerindeki hususi imtiyazları kapsar

Doğal olarak da İpotek hakkı, Taşınmaz üzerindeki rehin kapsamındadır.

Cevap: E

37. İcra iflas hukukunda, Borçlunun özel şartlar içinde bulunması sebebiyle icra takip işlemlerinin ertelenmesini gerektiren hallere TALİK (Erteleme) HALLERİ denir.

Talik halinde borçluya karşı hiçbir icra takip işlemi yapılamazken, bu hallerin varlığı halinde taraf takip işlemleri yapılabilir. Talik halleri kendi arasında, Genel ve Özel Talik Halleri diye ikiye ayrılır.

Genel Talik Halleri

Borçlunun ölümü – mirasçıların mirası kabul halinde 3 gün ertelenir. Mirası açıkça red veya kabul etmemişlerse 3 aylık süre ile ertelenir.

Borçlunun yakınlarından birinin ölmesi - karı-kocanın kan ve sıhrı altsoy ve üstsoyundan birinin ölmesi halinde ölüm günü dahil 3 gün ertelenir. A şıkkındaki, borçlunun dedesinin ölüm bu kapsamda talik halidir.

Borçlunun ağır hasta olması – temsilci atayamayacak kadar hastalık halinde, hastalık sona erinceye kadar ertelenir.

Borçlunun askerde olması – borçluya kendisine temsilci ataması için süre verilir. Bu süre boyunca ertelenir.

Borçlunun tutuklu veya hükümlü olması – Sulh Hukuk mahkemesince borçluya bir vasi atanıncaya kadar ertelenir.

Özel Talik Halleri

Borçluya konkordato mühletinin verilmesi
İflasın ertelenmesi

Uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma ve olağanüstü durumlarda mühlet ve tatil verilmesi

Sermaye şirketlerinin uzlaşma yolu ile yapılandırılması

E şıkkında verilen, Borçlunun ağır hasta olması halinde, icra hastalık bitinceye kadar ertelenir cümlesi doğru olup Genel Talik Halleri kapsamındadır.

Cevap: E

38. Alacaklı, elinde belgesi olmasa dahi, Para veya teminat alacağından dolayı borçlusuna karşı Genel haciz yoluyla takipte bulunabilir.

Borçlu kendisine gönderilen ödeme emrine karşı İTİRAZ EDEREK karşı koyabilir. İtiraz; imzaya ve borca itiraz olmak üzere iki türdür. **İmzaya itiraz dışındaki bütün itirazlar, borca itiraz sayılır.** Borçlunun itirazının haklılığına bakılmaksızın, **her iki itiraz da takibin durmasına vesile olur.** Dolayısıyla, **itiraz eden birinin mal beyanında bulunması zorunlu değildir.**

İmzaya itirazın, mutlaka ayrıca ve açıkça yapılması gerekir. "Belge altındaki imza bana ait değildir", "İmzayı kabul etmiyorum" gibi.

Cevap: E

39. Kambiyo senetlerine özgü haciz yolunda, takip talebini alan icra dairesi, Genel haciz yolunun aksine; alacaklının Kambiyo senetlerine özgü haciz yoluna ilişkin takip yapma yetkisinin bulunup bulunmadığına dair, sınırlı, inceleme yapacaktır.

Takip talebini alan icra dairesi;

- **Takip talebine kanuni unsurların bulunup bulunmadığı, (Ad-soyad vs. hususların takip talebine yazılıp yazılmadığı ve takip talebine Kambiyo senedi aslının eklenip eklenmediği)**

- Senedin vadesinin gelip gelmediği,
- Alacaklının yetkili hamil olup olmadığı,

Senedin, Türk Ticaret Kanunu anlamında, Kambiyo senedi niteliğini taşıyıp taşımadığı hususlarını inceleyecektir.

Ancak icra dairesinin incelemesi bu dört husus ile sınırlıdır. İcra dairesi maddi hukuka ilişkin, hakim in konu alanına giren, borcun **zanaşımına** uğradığını, yetkili olup olmadığını, derdestlik durumunun bulunup bulunmadığını, alacaklı veya borçlunun alacaklı veya borçlu olup olmadığını vs. diğer hususları **İNCELEMEYECEKTİR.**

İcra dairesi, yukarıda belirtilen, dört hususu incelerken yanlış yapmışsa, borçlu, yanlışlığın düzeltilmesi ve kanuna uygun hale getirilebilmesi için İcra Mahkemesine **ŞİKAYET** yoluna başvurabilmektedir.

Genel şikayet süresi 7 gün olup yukarıdaki ilk iki hususta yanlış yapmışsa 7 gün, son iki hususta yanlış yapmışsa 5 gün içinde şikayet yoluna başvurulmalıdır.

Cevap: C

40. İflas, kelime olarak, “paranın pulun bitmesi demektir.” İflas hukukuna başvurabilmek için, iflasa tabii bir borçlunun PARA veya TEMİNAT BORCUNUN BULUNMASI gerekmektedir. Takipli ve takipsiz olmak üzere borçlunun iki türlü iflası istenebilir. Hatta borçlu dahi, icra hukukundan farklı olarak kendi de iflasını isteyebilir, özel durumlarda ise borçlu iflasını istemek dahi zorundadır. Bunlara da zorunlu iflas hali denir. Borçlunun iflasına karar verilebilmesi için de mutlaka Asliye Ticaret Mahkemesinde iflas davası açılması zorunludur.

Borçlu aciz halinde bulunduğunu belirterek Asliye Ticaret Mahkemesinden kendi iflasını isteyebilir.

İflasla tabii bir şahsın, malvarlığının yarısı haciz yoluyla elden çıkmış ve geri kalan malvarlığı 1 yıl içinde gelecek borçlarını karşılamaya yetmezse de borçlu kendi iflasını istemek zorundadır. Burada, 2 yıl içinde gelecek borçları değil 1 yıl içinde gelecek borçları karşılamaması durumudur.

Borçlu ayrıca, taahhütlerinden kurtulmak amacıyla, mal kaçırıyorsa, alacaklılar, takibe girişmeden doğrudan iflas yoluna başvurarak Asliye Ticaret Mahkemesinde iflas davası açabilirler.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

1. A seçeneği $\Rightarrow MR = MC > 0$

$$\left[\begin{array}{c} \text{---} \\ \text{---} \\ \text{---} \end{array} \right] \\ \epsilon_d > 1$$

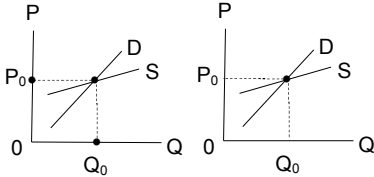
B seçeneği $\Rightarrow MR = MC = 0$

$$\epsilon_d = 1 \Rightarrow L \frac{1}{|\epsilon_d|} = 1$$

C seçeneği $\Rightarrow$ Götürü vergi, sadece sabit maliyetleri artıracığından MC'yi ve dengeyi etkilemez.

Cevap: C

2. Giffen malın hem arz hem de talep eğrisi pozitif eğimlidir.

$Q < Q_0 \Rightarrow AFF \rightarrow Q \downarrow$ $P > P_0 \Rightarrow AF \rightarrow P \downarrow$

$Q > Q_0 \Rightarrow TFF \rightarrow Q \uparrow$ $P < P_0 \Rightarrow TF \rightarrow P \uparrow$

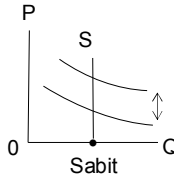
Her iki durumda da dengeneden uzaklaşırlar! Denge sağlanırlar!

Marshallcı Kararsız Walrasçı Kararlı

Denge Denge

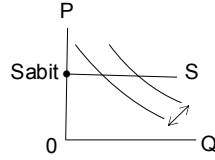
Cevap: C

3. Fiyat ne olursa olsun malın talebi değişmiyorsa, talebi fiyata karşı tam duyarsız $\Rightarrow \epsilon_d = 0$

($\epsilon_d = 0$)

Talep ne olursa olsun miktar değişmez

($\epsilon_s = \infty$)

Talep ne olursa olsun fiyat değişmez

Cevap: C

MAKRO AKADEMİ

4. Devletin bir malın fiyatını piyasa denge fiyatının üstüne çıkacak şekilde kontrol etmesi, taban fiyat politikası demektir. Denge fiyatının üzerinde arz fazlası (artık) oluşur. Tüm tüketiciler zararlı çıkar. Malını satabilen üretici kazançlı çıkarken, malını satamayanlar zararlı çıkar.

Cevap: E

5. Tüketici dengesinin sağlanması için malların marjinal fayda oranlarının (marjinal ikame haddinin) mal fiyatları oranına eşitlenmesi gerekir. Başka bir deyişle, her mala harcanan son liranın sağladığı marjinal faydalar eşitlenmelidir.

$$MRS_{x,y} = \frac{P_x}{P_y} \Rightarrow \frac{MU_x}{MU_y} = \frac{P_x}{P_y} \Rightarrow \frac{MU_x}{P_x} = \frac{MU_y}{P_y}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

6. Bütçe doğrusunun paralel sola kayması için, mal fiyatları oranının değişmeden alım gücünün azalması gerekir. Bu ise ya nominal gelirin azalması ya da mal fiyatlarının aynı oranda artmasıyla olabilir.

Cevap: C

7. Marjinal maliyet (MC) ilgili birimin toplam maliyette yaratacağı artıştır. MC'yi bulmak için TC fonksiyonunun üretim miktarına göre türevi alınmalıdır.

$$MC = 3.Q^2 - 20Q + 50 \rightarrow Q = 2 \Rightarrow$$

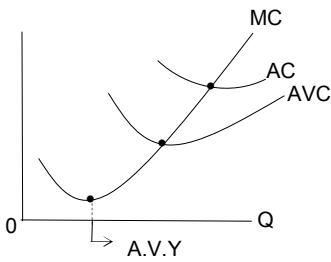
$$MC = 3(2)^2 - 20(2) + 50$$

$$MC = 12 - 40 + 50$$

$$MC = 22$$

Cevap: E

8.

$MC \downarrow$
 $AVC \downarrow$ ve $AC \downarrow$
 $MP_L \uparrow \Rightarrow$ Artan Verim

Cevap: B

9. Marjinal verimlilik (MP) üretim artışının bir girdiye miktarsal duyarlılığını ifade ederken, ölçeğe göre getiri ise üretim artışının tüm girdilere oransal duyarlılığını gösterir.

Cevap: D

10. Tam Rekabet Dengesi $\Rightarrow MC = MR = P$

Normal Kâr Dengesi $\Rightarrow P = AC$

$$P = MC = AC \rightarrow MC = (TC)' = 4.Q$$

$$AC = (TC/Q) = 2Q + 50/Q$$

$$4Q = 2Q + 50/Q$$

$$2Q^2 = 50 \Rightarrow Q = 5 \text{ ve}$$

$$P = MC = AC$$

$$P = 20$$

Cevap: C

11. $|\varepsilon_d| = 1 \Rightarrow TR_{\max.}$ ve $MR = 0$

$$\hookrightarrow MR = 0 \Rightarrow MC = 0 \rightarrow TC = 0$$

$$\hookrightarrow \Pi = TR - TC \Rightarrow \Pi = TR$$

$$\hookrightarrow L = \frac{1}{|\varepsilon_d|} \Rightarrow L = 1$$

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

$$12. P = 96 - 2Q \rightarrow P = 96 - 2(Qx + Qy)$$

$$\text{X Firması: } MRx = MCx = 0 \Rightarrow MRx = 96 - 4.Qx - 2Qy = 0$$

$$Qx = 24 - 0,5.Qy \text{ x'in Tepki Fonksiyonu}$$

$$\text{Y Firması: } MRy = MCy = 0 \Rightarrow MRy = 96 - 4.Qy - 2Qx = 0$$

$$Qy = 24 - 0,5.Qx \text{ y'nin Tepki Fonksiyonu}$$

$$Qx = 24 - 0,5(24 - 0,5.Qx) \Rightarrow$$

$$Qx = 12 + 0,25.Qx$$

$$Qx = \frac{12}{0,75} \Rightarrow \frac{Qx = 16}{Qy = 16} \Rightarrow Q = 32$$

II. Yol $\Rightarrow$ Bertrand (Tam rekabet) modeli olsaydı;

$$MR = MC = P \Rightarrow P = 0 \text{ olurdu}$$

$$P = 96 - 2Q = 0 \Rightarrow Q = 48$$

Cournot modelinde üretim miktarı, Bertrand modelindekinin 2/3'ü olacaktır; göre;

$$48. \frac{2}{3} \Rightarrow Q = 32$$

13. Knight'a göre kârın kaynağı girişimcinin riski üstlenmesidir.

Cevap: A

14. Klasik okula göre esneklik mekanizması sayesinde piyasa mekanizmasında ortaya çıkacak olan tüm dengesizlikler kendiliğinden ortadan kalkmakta, piyasalar sürekli temizlenmektedir. Ancak esneklik mekanizmasının fiyat esnekliği şeklinde işlemesi mal arz ve talebindeki dengesizlikleri ortadan kaldırmaktadır. Ücretlerin esnek olması sayesinde ise işgücü piyasası dengesizlikleri ortadan kalkmaktadır. Bu nedenle A seçeneğindeki ilk kelime yanlıştır. Çünkü herkesin iş bulana kadar ücretlerin değişmesi işgücü piyasası dengesizliğini ortadan kaldırmaktadır.

Cevap: A

15. Milli gelir muhasebeleştirilmesi işlemlerine göre,

GSMH 3.750 TL

- Amortismanlar (2.300 - 2000 TL = 300 TL)

Safi Milli Hasıla 3.450 TL

- Dolaylı vergiler (250 TL)

Milli Gelir 3.200 TL

Olarak bulunur. **Milli Gelir = Ücret + Faiz + Rant + Kâr** olduğundan, ilgili değer 3.200 TL olur. Soruda birkaç noktaya dikkat etmek gerekir. Bunlardan ilki brüt yatırımlardan net yatırımların çıkartılması ile amortismanların bulunduğu, diğeri ile milli gelirin ücret, faiz, rant ve kârların toplamından oluştuğudur. Ayrıca sorudaki gereksiz bilgi ise kurumlar vergisidir.

Cevap: E

16. Devletin olmadığı, dışa kapalı olan ve yatırımların gelire duyarlı olduğu varsayılan bir ekonomide harcamalar yöntemine göre denge hâsıla (Y) şöyle bulunur:

$$Y = C + I$$

$$Y = (C_0 + c.(Y_d)) + (I_0 + e.(Y)).$$

Bu durumda veriler formülde yazılırsa,

$$Y = (155 + 0,50.(Y)) + (45 + 0,4(Y))$$

$$Y = 200 + 0,9Y$$

$$0,1Y = 200$$

$$Y = 2000 \text{ olarak bulunur.}$$

Bu durumda, tüketim ve yatırım ise,

$$C = (155 + 0,5.(2000))$$

$$C = 155 + 1000$$

$$C = 1155$$

$$I = (45 + 0,4.(2000))$$

$$I = 45 + 800$$

$$I = 845 \text{ olarak ortaya çıkar.}$$

Cevap: C

17. Para talebinin gelire bağlı olması, işlem ve ihtiyat motifli para talebinin var olduğu anlamına gelmektedir. Ekonominin gelir (hasıla) düzeyinde meydana gelen artış, işlem ve ihtiyat motifli para talebini artırarak, para talep eğrisinin sağa kaymasına neden olur. Bu durum piyasa denge faiz oranını artırır: ($Y \uparrow \rightarrow M_d \uparrow \rightarrow i \uparrow$).

Cevap: C

18. Fiyatların ve faizin sabit olmadığı bir ekonomide, faiz oranında meydana gelen azalma ($i \downarrow$), yatırımların artmasına neden olur ($I \uparrow$). Bu durum Keynesyen modelde toplam planlanan harcamalar doğrusunu (AE) yukarı doğru kaydırır. Bu nedenle toplam talep (AD) artarak, toplam talep eğrisi sağa kayar. Bu durum AS – AD modelinde hem fiyatların hem de hasılanın artmasına neden olur. Sorunun aslında Basit Keynesyen model ile AS – AD modeli arasındaki ilişkiyi sorduğuna dikkat etmek gerekir.

Cevap: C

19. Makroekonomide, tüketim düzleştirilmesinin yapıldığı modern hipotezler şunlardır:

- **I. Fisher** → Zamanlar Arası Tüketim Fonksiyonu Hipotezi,
- **F. Modigliani – J. Ando** → Yaşam Devresi (Ömür Boyu Gelir) Hipotezi
- **M. Friedman** → Sürekli Gelir Hipotezi
- **R. Hall** → Rassal Yürüme Hipotezi

Cevap: E

20. Yatırımların faize duyarlı olduğu ($b = 0$) bir ekonomide, faizde meydana gelen değişimler yatırımları etkilememektedir. IS – LM modelinde özel durumlardan birisi olan bu durumda IS eğrisi yatay eksene dik bir hal almaktadır. Böyle bir özel durumda maliye politikası tam etkin iken, para politikası ise etkinliğini kaybetmektedir. Bu konuda *para politikası hakkında soru uyarınca şunlar bilinmelidir:*

- Para arzı değişimleri LM eğrisinin kaymasına neden olur.
- Para politikasının likidite etkisi ortaya çıkar.
- Para politikası yatırımları, üretim ve istihdamı etkileyemez.
- Para politikası hasılayı etkileyemez.
- Para politikasının hâsıla etkisi sıfırdır.

Cevap: B

21. Deflasyonist açıkla karşılaşan bir ekonomide gerçekleşen hasıla (Y), tam istihdam hasılasından (Y_F) küçüktür. Bu durumda hasılanın tam istihdama taşınması için harcamaların artırılması gerekmektedir. Harcamaların yaratacağı etki ise çarpan mekanizmasına göre ortaya çıkacaktır. Bu durumda $c = 0,75$ iken, hükümet kamu harcamalarını 150 birim artırdığında,

$$k_e = 1 / 1 - c$$

$$k_e = 1 / 1 - 0,75$$

$k_e = 4$ olacağından, hasıladaki artış,

$$\Delta Y = k_e \times \Delta G$$

$$\Delta Y = 4 \times 150$$

$$\Delta Y = 600 \text{ olur.}$$

Diğer yandan vergilerin 50 TL azaltılması sonucunda ise,

$$k_t = -c / 1 - c$$

$$k_t = -0,75 / 1 - 0,75$$

$k_t = -3$ olacağından, hasıladaki artış,

$$\Delta Y = k_t \times \Delta T$$

$$\Delta Y = -3 \times -50$$

$$\Delta Y = 150 \text{ olur.}$$

Bu durumda hâsıla kamu harcaması nedeniyle hâsıla 600 birim artarken, vergi düşüşü nedeniyle hâsıla 150 birim arttığı için toplamda 750 birim hâsıla artışı meydana gelir. Bu durumda fiili hâsıla $1000 + 750 = 1750$ birim olur. Hasıladaki halen var olan 450 birimlik açık ($2200 - 1750 = 450$) soruya göre transfer artışı ile kaldırılacağından, eğer transferler 150 birim artırılırsa, açık ortadan kalkarak tam istihdama ulaşılır:

$$(Y_F - Y_1) = k_{tr} \times \Delta Tr$$

$$(2200 - 1750) = (c / 1 - c) \times \Delta Tr$$

$$450 = (0,75 / 1 - 0,75) \times \Delta Tr$$

$$450 = 3 \times \Delta Tr$$

$$\Delta Tr = 150.$$

Cevap: B

22. Bir ekonomide toplam talep (AD) eğrisi üç nedenle negatif eğimlidir. Bunlar şöyledir:

1. Reel Balans Etkisi (Pigou Etkisi) (Reel Servet Etkisi): Buna göre fiyatlar genel seviyesi azaldığında, reel para arzı artarak reel servette bir artış meydana getirir. Bu durum tüketim harcamalarını artırarak hasılanın artmasına neden olur.

2. Faiz Oranları Etkisi: Buna göre fiyatlar genel seviyesi azaldığında, reel para arzı artarak faizde bir azalış meydana getirir. Bu durum yatırım harcamalarını artırarak hasılanın artmasına neden olur.

3. Açık Ekonomi Etkisi: Buna göre fiyatlar genel seviyesi azaldığında, yerli mallar yabancılar için ucuzlayarak ihracatın artmasına, ithalatın azalmasına neden olur. Bu durum net ihracatı artırarak hasılanın artmasına neden olur.

Cevap: C

23. Klasik iktisata göre, emek piyasasında yaşanan dengesizlik ücret esnekliği sayesinde ortadan kalkarken, mal arz ve talebi arasındaki dengesizlik durumunda ise fiyatların esnek olması dengesizlikleri yok eder. Böylece emek arz fazlası ortamında, ücretler azalarak emek arz fazlası kendiliğinden yok olurken, mal arz fazlası ortamında ise fiyatlar azalarak mal arz fazlası kendiliğinden ortadan kalkar. Böylece yaşanan geçici dengesizlik kendiliğinden giderildiğinden piyasalar sürekli temizlenmiş olur.

Cevap: D

24. Merkez bankasının pasifinde temelde iki kalemler yer almaktadır. Bunlardan ilki dolaşımda olan (halkın elindeki) nakitler (C), diğeri ile rezervlerdir (R). Rezervlerin içerisinde ise hem zorunlu hem de serbest rezervler yer almaktadır. Bu durumda merkez bankasının pasifine göre nakitler ile rezervler toplandığında ise parasal taban (baz para) (B) elde edilmektedir: **(Parasal Taban (B) = Nakitler (C) + Rezervler (R))**.

Cevap: D

25. Merkez bankası "likiditenin son kaynağı" olma rolünü ticari bankalara sağladığı reeskont kredileri ile yerine getirmektedir. Bu nedenle reeskont politikası (politika faizi) oranlarını kullanan merkez bankası, gerekli dönemlerde ticari bankalara likit rezerv sağlamaktadır.

Cevap: B

26. Paranın kullanıldığı bir ekonomide n tane mal üretilmekte iken, n tane fiyat ortaya çıkmaktadır. Paranın kullanılmadığı bir takas ekonomisinde ise n tane mal üretilmekte iken $(n \cdot n - 1) / 2$ ayrı fiyat ortaya çıkmaktadır. Bu durumda, 10 adet mal üreten bir takas ekonomisinde,

$10 \cdot (9) / 2 = 45$ adet fiyat ortaya çıkar-ken, paranın kullanıldığı ekonomide ise 10 adet fiyat ortaya çıkacağından takas ekonomisinde, parasal ekonomidekinin 4,5 katı kadar fiyat ortaya çıkar: $(45 / 10 = 4,5)$.

Cevap: B

27. Klasik okula göre $M.V = P.Y$ şeklinde ifade edilen mübadele denkleminde paranın dolaşım hızı (V) kurumsal faktörlere, iktisadi aktörlerin ödeme alışkanlıklarına bağlı olduğundan ve bunlar kısa dönemde değişmediğinden sabit kabul edilir. Bu durumda, para arzı ne kadar değişirse değişsin modelin kurgusuna göre paranın dolaşım hızı bundan etkilenmez.

Cevap: D

28. Çift metal sisteminde hükümetin pariteyi değiştirmesi durumunda değeri azalan kötü paralar ile yapılan işlemlerin sayısı artarken, değeri artan iyi paralar ise değer saklama amacı ile piyasanın dışına çekilmeye başlar. Buna "kötü paranın iyi parayı kovması" anlamına gelen **Gresham Yasası** denir. Bu yasaya göre, hükümet pariteyi değiştirdiğinde, değeri azalan kötü paralar, değeri artan iyi paralara nazaran daha fazla kullanılmaya başlar.

Cevap: D

29. Tabloya göre, E ülkesi her iki malda da mutlak üstündür. Ricardo'ya göre, bu durumda karşılaştırmalı üstünlük dikkate alınır. E ülkesi F malında 50/10 kat B malında ise 100/90 kat üstündür. Böylece, E ülkesi F malında görece daha üstündür ve F'yi ihraç edecektir. E ülkesi J malını ise ithal edecektir. Bu durumda, D ülkesi ise F malını ithal ederken J malını ihraç edecektir.

Cevap: B

30. Teklif eğrilerinin konum değiştirmesinin iki nedeni vardır: Zevk ve tercihlerdeki değişme ve büyüme. Eğer bir ülkede zevk ve tercihler ithal malı lehine değişirse, yani, ithal mallına olan talep şiddetlenirse, o ülkenin teklif eğrisi dışa veya sağa doğru kayar.

Cevap: D

31. Metzler paradoksuna göre, monopson gücü yüksek bir ülke gümrük vergisi uyguladığında pazar payını kaybetmek istemeyen ihracatçı ülke arz esnekliği yüksekse fiyatı düşürür ve fiyat gümrük vergisi öncesine göre düşebilir. Bu durumda, pozitif koruma değil negatif koruma ortaya çıkar.

Cevap: B

32. Cari İşlemler Hesabı = Dış ticaret hesabı + Hizmetler hesabı + Gelir hesabı + Cari transferler hesabı olduğuna göre
Dış ticaret hesabı + Hizmetler hesabı + Gelir hesabı + Cari transferler hesabı = -30 kesinlikle olur.

Cevap: E

33.s: tasarruf oranı

n: nüfus artış hızı

d: amortisman oranı

Durağan durumda şu eşitlik gerçekleşir:

$$s \times y = (n + d) \times k$$

$$s \times y = (0,04 + 0,08) \cdot 3000 \Rightarrow s \times y = 360$$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

34. Harrod-Domar modeli, ekonomik büyümenin kararsızlığını açıklar. Ekonomi kendi haline, yani kapitalistlerin kararına bırakılırsa, hızlandırıcı ilkesi nedeniyle arz ve talep dengesizliğine sürüklenir. Bıçak sırtı büyüme deyimi de, bu kararsızlığı vurgulayan bir mecazdır.

Cevap: A

35. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri 2016 yılında Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen 17 hedefdir. Bu hedefler arasında insana yakışır işe ve ekonomik büyüme yer alırken enflasyon ile mücadele ve kişi başına gelirin belli bir değer olması hedefleri yer almamaktadır.

Cevap: C

36. Neoklasik büyüme modeli Cobb-Douglas üretim fonksiyonuna dayanır. Böylece, Cobb-Douglas üretim fonksiyonunun bir gereği olarak faktörler arasında sınırlı ikame vardır ve girdilerarası ikame esnekliği 1'e eşittir. Ayrıca, bu teoride ölçüğe göre sabit getiri ve azalan verimler yasası kabul edilmiştir. İşgücüne göre sabit getiri değil azalan getiri koşulları geçerlidir.

Cevap: C

37. Borsa İstanbul A.Ş., 30 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu 138 inci maddesine dayanılarak kurulmuştur. Borsa İstanbul A.Ş.'nin eski adı İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'dır.

Cevap: C

38. Merkez Bankası'nın 2011 sonrası yeni para politikasının iki amacı vardır: Fiyat istikrarı ve finansal istikrar. Teknik istikrar adıyla bir amaç tanımlanmamıştır.

Cevap: D

39. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 1930 yılında kurulmuş ve 1931 yılında faaliyete geçmiştir.

Cevap: B

40. Merkez Bankası'nın yeni para politikası stratejisinde fiyat istikrarı ana amacı korunmakta olup, bu amaçla uyumlu olarak para politikası uygulanırken finansal istikrara ilişkin riskler de dikkate alınmaktadır. Bu amaçla politika faizi, faiz koridoru ve rezerv opsiyon mekanizması sıklıkla kullanılmaktadır. Buradaki politika faizi eski stratejinin temel aracı olmakla birlikte, yeni stratejinin de bir aracıdır. Artımsal enflasyon mekanizması adıyla bir mekanizma ise yoktur.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

1. Erdemli mal ve hizmetler, bazı kişi ve grupların ekonomik durumunu iyileştirmek amacıyla devlet tarafından bedelsiz, ya da cüzi bir ücretle sunulan mal ve hizmetlerdir. Erdemli-erdemli mal ayrımı R. Musgrave tarafından yapılmıştır. Paternalistik (baba devlet) anlayışı içerisinde de kullanımı zorunlu kılınan mallar erdemli mallardır.

Cevap: D

2. McKean yaklaşımı, bireysel faydayı ön plana çıkarmakla birlikte toplumsal kararları bireysel faydanın maksimizasyonuna bağlı pazarlık sürecine dayandırır.

Cevap: C

3. Bawen tarafından ileri sürülen kısmi denge analizi, bireylerin taleplerini açıkladıklarını varsaymakta yani sahte (fiktif) talep eğrileri kullanmaktadır. Dolayısıyla, etkin üretim düzeyini tespit etmeye çalışan bu analizde, bireyler ödeme güçlerine değil, faydalarına göre vergi ödemektedir.

Cevap: D

4. Transfer harcamaları ile ilgili seçeneklerde yer alan değerlendirmeler incelendiğinde, sübvansiyon karşılıklı değil, karşılıksız bir transferdir.

Cevap: C

5. Bürokrasiyi azaltmak, kamu kaynaklarının kullanımında performans denetimi yapmak, kamu kaynaklarının kullanımında plan ve program yapmak ve fayda-maliyet analizi gibi etkinlik analizlerinden yararlanmak kamu harcamalarında verimliliği artırırken, kamu harcamalarını azaltmak bir etkinlik önerisi olmayacaktır.

Cevap: E

6. R.Musgrave'e göre, savunma harcamaları dışındaki kamu harcamalarının milli gelire oranı istikrarlı bir seyir izlemektedir.

Cevap: E

7. Bütçenin unsurları (4T) şunlardır:

Tahmin: Bütçe bir sonraki yıla ilişkin gelir-gider tahminlerini içermektedir.

Tahdit: Bütçenin sınırlı süreli yetki veren bir kanun olmasını ifade eder.

Tasdik: Bütçenin parlamentonun onayı olmaksızın uygulanamamasıdır.

Tezvin: Bütçe gelir ve giderlerinin birbirine denk olmasıdır.

Cevap: C

8. Bütçe Fonksiyonları

Klasik Fonksiyonlar	Modern Fonksiyonlar
- İktisadi fonksiyon	- Planlama aracı olma
- Mali fonksiyon	- Yönetim aracı olma
- Hukuki fonksiyon	- Gelir dağılımında adaleti sağlama
- Siyasi fonksiyon	- Kaynak tahsisi fonksiyon
- Denetim fonksiyonu	- Makroekonomik fonksiyon
- Kontrol fonksiyonu	- Konjonktürel fonksiyon
	- Telafi edici fonksiyon

Cevap: D

9. Seçeneklerde yer alan diğer ilkeler, klasik bütçe ilkeleri iken, planlama ilkesi 5018 sayılı KMYKK ile getirilen ilkelerden biridir.

Cevap: E

10. Performans bütçe sistemi; modern, çıktı odaklı bütçeleme anlayışıdır. Performans bütçe sisteminde, devletin yüklediği görevleri yerine getirebilmesi bakımından gerçekleştirdiği hizmetler ile bunların birim maliyetleri önem kazanmaktadır.

Cevap: A

11. Genel bütçeli kuruluşlar, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sıralanmaktadır. Bunlar, kamu tüzel kişiliğine haiz, kendi mal varlıkları ve gelirleri olmayan, daha çok tam kamusal mal ve hizmet üreten idarelerdir. Genel bütçeli idarelerin dış denetimi Sayıştay tarafından yapılmaktadır. Genel bütçeli idareler genellik ve birlik ilkesine uygundur ve mal varlığı edinemezler.

Cevap: E**MAKRO AKADEMİ**

12. Endeksleme, enflasyonist dönemde, kişileri borç vermeye ikna etmek adına başvurulan bir uygulamadır. Endeksleme yönteminde devlet altın paritesi-ne, döviz kuruna ya da fiyatlara karşı sabitleme yaparak tasarruf sahiplerini korumaktadır. Endeksleme pek çok olumsuzluğu beraberinde getirir:

- Hükümete duyulan güven azalır,
- Hükümet piyasaya güvensizlik yayar,
- Enflasyonun düşürülmesine ilişkin hükümete yapılan baskılar azalır,
- Devletin borçlanma maliyeti artar,
- Gelecek nesillerin vergi yükü artar,
- Gelir dağılımında adaletsizliklere yol açar,
- Enflasyonist dönemde tüketim artışlarının kamçılanmasına sebep olur.

Endekslemenin olumlu tarafı ise, ekonomik ajanların enflasyona karşı tedbir almalarına olanak tanınmasıdır.

Cevap: B

13. Konversiyon bir olağanüstü borç yönetimi işlemidir ve yüksek faizli tahvillerin düşük faizli tahvillerle değiştirilmesini ifade eder. Borcun vadesinin uzamasına yol açan ise konversiyon değil, konsolidasyondur.

Cevap: A

14. Konsolidasyon (tahkim), kısa süreli bir borcun, uzun süreli ya da süresiz borç haline gelmesini ifade eder. Bununla birlikte, B seçeneğinde ifade edilen aksine, deflasyonist dönemde değil, enflasyonist dönemde kısa vadeli borçların itfası ekonomide olumsuz etkilere yol açacak; enflasyonun daha da yükselmesine sebep olacaktır.

Cevap: B

15. Devlet borçları ile özel borçlar karşılaştırıldığında;

I. öncülde ifade edilenin aksine devlet borçlarında kâr amacı yoktur.

II. öncülde ifade edilenin aksine devlet borçları özel borçlardan daha geniştir.

III. öncülde ifade edilenin aksine devlet borçlarının vadesi özel borçlardan daha uzundur.

Cevap: A

16. Borcun anaparasını azaltmak amacıyla, devlet borçlarının itfa edilmesine borcun amortismanı denir.

Cevap: A

17. Tahakkuk zamanaşımı, Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenmiştir ve vergiyi doğuran olaydan itibaren 5 yıl içinde istenmeyen alacağın artık istenemeyeceğini ifade etmektedir. Tahakkuk zamanaşımı, kamu alacağını değil, mükellefi koruyan bir müessesedir.

Cevap: B

18. Vergi Usul Kanunu'nun dördüncü kitabı "Ceza Hükümleri"ne yer vermiştir. Söz konusu kitabın üçüncü bölümü "uzlaşma" ile ilgili hükümleri içermektedir. Uzlaşma istemi vergi ihbarnamesi tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılabilir. VUK'un 344. maddesinin birinci fıkrasına göre vergi ziyaı cezası kesilmiş olan tarhiyatlarda hem vergi aslı hem de cezası açısından uzlaşmaya konu olabilmektedir.

Diğer yandan VUK'un uzlaşma ile ilgili ek birinci maddesi gereği olara mükellef tarafından ikmalen, re'sen veya idarece yapılacak tarhiyatta, vergi ziyasına sebebiyet verilmesinin;

- Kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten,
- VUK'un 369. maddesinde bahsi geçen yanılmadan kaynaklandığının,
- Aynı Kanun'un 116, 117 ve 118. maddelerinde yazılı vergi harcamaları ile bunun dışında her türlü maddi hatanın varlığından,
- Yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının bulunduğu hususların, uzlaşma isteminde belirtilmesi gerekmektedir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

19.Mali tatil 1-20 Temmuz tarihleri arasındadır.

Cevap: C

20.Bir mükellef Türkiye'yi kalıcı olarak terk edeceği durumda gelir vergisine ilişkin beyanname 15 gün içinde verilmelidir.

Cevap: C

21.4 Kasım 2017 tarihinde ev alan bir kişi emlak vergisi bildirimini, edinme tarihinden itibaren 3 ay içinde vermelidir.

Cevap: C

22.Türkiye'de en yüksek hasılat sağlayan vergiler sırasıyla;

- ÖTV
- KDV
- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- MTV

Cevap: D

23.Vergi arbitrajı: Farklı gelir türlerinin, farklı vergi yükümlülüklerine sahip olması halinde, bireyin bunu avantaja çevirerek vergi yükümlülüğünü indirmesidir.

Cevap: D

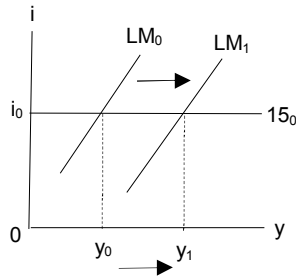
24.Adem-i tahsis; herhangi bir gelir kaleminin özel olarak harcama kalemine tahsis edilememesini ifade eder ve bir vergileme ilkesi değil, bütçeleme ilkesidir.

Cevap: D

25.Vergi ya faydalanma teorisine ya da ödeme gücü teorisine göre alınır. Vergiyi, devletin sunduğu hizmetlerin bir karşılığı olarak gören ve hizmetten sağlanan faydaya göre vergi alınmasını savunan faydalanma ilkesi görüşünün öncüsü J.J. Rousseau'dur.

Cevap: B

26.Para ve maliye politikalarının etkinliğine ilişkin, kapalı bir ekonomide;

Yatırım talebi faiz esnekliğinin sonsuz olduğu kesimde para politikası etkin, maliye politikası etkinsizdir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

27. **Ricardo Denkliği:** Bütçe açıklarının vergileme yerine borçlanma ile finanse edilmesi durumunda tüketicilerin bugünün borçlanmasını gelecekteki vergilere eşit kabul edip bu nedenle tüketim-tasarruf arasındaki dengeleri değiştirmeyeceklerini ifade eden yaklaşımdır.

Cevap: A

28. Heteredoks politikalardan kastedilen, telafi edici maliye politikasıdır.

Cevap: B

29. Kalkınmayı gerçekleştirmek için yapılan harcamalar telafi edici harcamalardır.

Cevap: E

30. Kendiliğinden oluşan bütçe açık ve fazlalarının ekonomide genişletici ve daraltıcı etkilere neden olarak ekonomiyi dengelemesine otomatik stabilizatör denilir. Otomatik stabilizatörler şunlardır:

- Hanehalkı tasarrufları
- Dağıtılmayan kurum kârları
- İşsizlik sigortası ödemeleri
- Tarımsal destekleme alımları
- Mal stoklarındaki değişim
- F.O. değişim
- Kendiliğinden ortaya çıkan bütçe açık ve fazlası
- Artan oranlı tarife

Cevap: A

31. Mülk (mamelek, patrimuan) gelirleri, devlete ait taşınır ya da taşınmazların satışından ya da kiralanmasından elde edilen ve dolayısıyla gönüllülük esasına dayanan gelirlerdir.

Cevap: D

32. Tek bir vergi oranının bulunduğu bir ülkede, her bir mükellefin matrahlarından aynı miktarda indirim yapılması yoluyla ortaya çıkacak olan vergi tarifi, gizli artan oranlı vergi tarifesidir.

Cevap: D

MAKRO AKADEMİ

33. Matrah (₺)	V.O.(%)	2500 ₺ için;
0-1000	10	1000 x 0,10 = 100 ₺
1000-2500	20	1500 x 0,20 = 300 ₺
2500+	30	+ _____
		400 ₺

Cevap: D

34. Devletin gelir ve giderlerinin eksizlik olarak, birbiriyile mahsup edilmeksizin bütçeye ayrı ayrı kaydedilmesi, gayrisafilik ilkesinin gereğidir. Gayrisafilik ise genellik ilkesinin bir gereğidir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

35.Devletin belirli sınırlar içerisinde ekonomiyi istikrara ulaştırmak ve ekonomiyi canlı tutmak için bütçe açığını mali bir araç olarak kullanılmasını savunan bütçe teorisi, Telafi edici bütçe teorisi. Telafi edici bütçe sir William Beveridge tarafından ortaya atılmıştır.

Cevap: A

36.5018 sayılı KMKK'ya ekli (I) sayılı cetvelde Genel Bütçeli İdareler, (II) sayılı cetvelde özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde ise Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar düzenlenir. B seçeneğinde yer alan, Yüksek Öğretim Kurumu (II) sayılı cetvelde yer alan bir özel bütçeli idaredir.

Cevap: B

37.Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Orta Vadeli Mali Plan, 15 Eylül'e kadar, Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır ve Resmi Gazete'de yayımlanır.

Cevap: B

38.Klasik maliyeciler devletin ekonomiyi müdahale etmesine karşı çıkar, dolaşısıyla zorunlu olmadıkça devlet borçlanmasına sıcak bakmazlar. Klasik maliyelerde "denk bütçede altın kural" geçerlidir. Buna göre, kısa dönemli harcamaların hepsi vergilerle finanse edilmeli, borçlanmaya sadece uzun süreli yatırım giderlerinin finansmanı için başvurulmalıdır.

Cevap: B

39.I. öncül kalkınma kredisini,
II. öncül borç erteleme kredisini,
III. öncül proje kredisini,
IV. öncül bağlı krediyi ve
V. öncül program kredisini tanımlamaktadır.

Cevap: D

40.Bütçe süreci, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan orta vadeli programın Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar Cumhurbaşkanı tarafından onaylanması ile başlar. Orta vadeli program, aynı süre içinde Resmi Gazete'de yayımlanır. Orta vadeli program ile uyumlu olmak üzere, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminleri ile birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan orta vadeli malî plan, Eylül ayının onbeşine kadar Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır ve Resmi Gazete'de yayımlanır..

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

1. Sosyal Sorumluluk:

Belli kişi ya da grubun değil, toplumun çıkarlarını gözetmektir.

Hakkaniyet ölçüsünü ifade etmektedir.

Tam açıklama kavramıyla yakından ilişkilidir.

Cevap: D

2. İhtiyatlılık:

Muhtemel gider ve zararlar için karşılık ayrılırken, olası gelir ve kârlar için tahakkuk işlemi yapılmaz.

Temkinli, tedbirli ve muhafazakâr davranmayı ifade eder.

Karşılık ayırmanın temelini bu kavram oluşturur. (Bir yevmiye kaydında karşılık ayrılması durumu var ise ilk kayıta mutlaka her iki tarafta da (Borcunda ve Alacağında) KARŞILIK kelimesi olacaktır.)

İflas söz konusu ise bu kavram geçersizdir, onun yerine artık Özün Önceliği kavramı esas alınmalıdır.

Yedek ayırmak da bu kavramla ilgilidir ama unutulmamalıdır ki; sırf bu kavram var diye de yedek ayrılamaz. Cevap c

Cevap: C

3. İşletmenin elindeki Alacak senetlerini ve Borç senetlerini tasarruf (peşin) değerle değerlendirilmesi; senetlerini tahmini kırdırma yaptığını gösterir ve bu işleme Reeskonta tabi tutamak demektir.

Dolayısıyla işletmelerin Reeskont hesaplamaları Dönemsellik kavramının bir gereğidir.

Cevap: E

4. Aktif İpek A.Ş. Tarihli Bilançosu Pasif

Alınan Çekler	40.000	Banka Kredileri	15.000
Alıcılar	20.000	Al. Depoz. ve Tem.	5.000
Demirbaşlar	5.000	Satıcılar	35.000
İlk Mad. ve Malz.	25.000	Sermaye	?
	90.000		55.000

Varlık – Borç = Sermaye

90.000 – 55.000 = 35.000 TL

Cevap: A

5. $K / Z = (DSV - DSB) - (DBV - DBB) - \text{Eklenenler} + \text{Çekilenler}$

$= (21 - 14) - (20 - 10) - 3 + 1$

$= (7 - 10) - 3 + 1$

$= - 5.000 \text{ TL}$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

6. İşletmenin bankada hesap açtırmasına ilişkin kayıt;

-----/-----	
102 Bankalar	50.000
100 Kasa	50.000
-----/-----	

102 Bankalar

Bu hesap, işletmelerin yurt içi ve yurt dışında banka ve benzeri finans kurumlarında açtırılan hesaplarına yatırılan ve hesaptan çekilen paraların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Bankalara para olarak veya hesaben yatırılan değerler borç, çekilen tutarlar ile üçüncü kişilerce tahsil edildiği anlaşılan çek ve ödeme emirleri alacak kaydedilir.

Cevap: B

7. Faiz tahakkuk tutarını hesaplayalım;

Faiz Tutarı;

$$50.000 \times 30 \times 4$$

$$1.200$$

$$= 5.000 \text{ TL}$$

Tahsil edilebilir durumda olmayan faizin tahakkuku;

-----/-----	
181 Gelir Tahakkukları	5.000
642 Faiz Gelirleri	5.000
-----/-----	

181 Gelir Tahakkukları

Üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerin, içinde bulunan döneme ait olan kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Dönem sonlarında, döneme ait olarak hesaplanacak tutarlar ilgili hasılat ve gelir hesapları karşılığında bu hesaba borç kaydedilir. Sonraki dönemde, alacakların kesinleşmesiyle hesaptaki tutarlar bu hesabın alacağına karşılık ilgili hesapların borcuna geçirilerek kapatılır.

642 Faiz Gelirleri

Her türlü kısa ve uzun vadeli mali yatırımlardan sağlanan faiz gelirlerinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi: Faiz gelirleri ortaya çıktığında tahakkuk ettirilerek bu hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

8. İşletme vade bitmeden eğer vadeli mevduat hesabını bozdurur ise o tarihe kadar işleyen faiz geliri yanacaktır. Ve o faiz gelirini iptal etmek için o'na karşılık bir gider yazılmalıdır. İzleyen dönemde olduğu için yazılacak gider hesabı "681- Önceki Dönem Gider ve Zararlar" hesabıdır.

Daha önce 31.12.2013 tarihine kadar işlemiş olan faiz tahakkukunun iptali yapılacak ve anapara kasaya girecektir.

-----/-----	
100 Kasa	50.000
681 Önceki Dönem	
Gider ve Zararlar	5.000
102 Bankalar	50.000
181 Gelir Tahakkukları	5.000
-----/-----	

Burada 580 Geçmiş Yıllar Zararları hesabı kullanılamaz çünkü bu hesap Bilanço hesabıdır.

681 Önceki Dönem Gider ve Zararları

Cari dönemden önceki döneme ait olan ve bu dönemlerin mali tablolarına hata ya da unutulma nedeni ile yansıtılmayan veya sonradan ortaya çıkan tutarların gösterildiği hesaptır.

İşleyişi: Böyle bir gider ortaya çıktığında hesabın borcuna kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır.

181 Gelir Tahakkukları

Üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerin, içinde bulunan döneme ait olan kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Dönem sonlarında, döneme ait olarak hesaplanacak tutarlar ilgili

hasılat ve gelir hesapları karşılığında bu hesaba borç kaydedilir. Sonraki dönemde, alacakların kesinleşmesiyle hesaptaki tutarlar bu hesabın alacağına karşılık ilgili hesapların borcuna geçirilerek kapatılır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

9. B	Kasa Hesabı	A	Kasada fiili
865		385	sayım tutarı
480			410 TL

1-Sayım Farkının tespiti;

Kasa hesabında 480 TL gözükmekte ancak çelik kasa mevcudunun 410 TL olduğu tespit edilmiş ve 70 TL tutarında bir Noksanlık bulunmuştur.

197 Sayım ve Tesellüm		
Noksanları	70	
100 Kasa		70

197 Sayım ve Tesellüm Noksanları Sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, stok ve maddi duran varlıklar noksanlarıyla, tesellüm sırasında ortaya çıkan noksanların geçici olarak kayıt ve izleneceği hesaptır.

İşleyişi; Noksanlığın ortaya çıkması ile hesaba borç, sorumlularından tahsili veya zarar kaydedilmesi halinde ise alacak kaydedilir.

2-Kasadaki noksanlığın sebebinin, müşteriden yapıla tahsilatın daha fazla kaydedilmesinden kaynaklandığı tespit edilmiştir.

120 Alıcılar	70	
197 Sayım ve Tesellüm		
Noksanları		70

120 Alıcılar

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi; Senetsiz alacağın doğması ile bu hesaba borç, tahsil edilmesi halinde (ödemeler, aktarmalar ve hesaben mahsuplar dahil) alacak kaydedilir.

Cevap: D

10.Kasada tespit edilen noksanlığın sebebi aynı gün içinde bulunursa eğer hiçbir şekilde 197 Sayım ve Tesellüm Noksanları Hesabı kullanılmaz direkt düzeltme kaydı yapılır.

120 Alıcılar	70	
100 Kasa		70

120 Alıcılar

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi; Senetsiz alacağın doğması ile bu hesaba borç, tahsil edilmesi halinde (ödemeler, aktarmalar ve hesaben mahsuplar dahil) alacak kaydedilir.

Cevap: E

11.654 Karşılık Giderleri

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılık giderlerinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi: Bu giderler ortaya çıktığında hesabın borcuna kayıt yapılır. Dönem sonunda 690 Dönem Kârı veya Zarar Hesabına devredilerek bu gider hesabı kapatılır.

119 Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Menkul kıymetlerin borsa veya piyasa değerlerinde önemli ölçüde ya da sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Değer azalışları için azalışın tamamını karşılayacak olan tutar bu hesaba alacak "65 Diğer Faaliyetler-

den Olağan Gider ve Zararlar" grubunda yer alan "654 Karşılık Giderleri" hesabına borç kaydedilir. Kendisine karşılık ayrılmış olan menkul kıymet elden çıkarıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde bu hesaba borç kaydedilerek, karşılık tutarı "644 Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı'na aktarılarak kapatılır.

Daha önceden ayrılan karşılığa ilişkin kayıt;

-----/-----	
654 Karşılık Giderleri	5.000
119 Menkul Kıymet Değer	
Düşüklüğü Karşılığı	5.000
-----/-----	

İşletmenin muhtemel değer düşüklüğüne karşı kendini korumak amaçlı ayrılmış olduğu karşılık, gerçekleşen 3.000 TL'lik zararın tamamını karşılamış olup, daha da 2.000 TL'lik karşılığı boşa çıkmıştır. Bunu da *644 Konusu Kalmayan Karşılıklar* hesabında izleyecektir.

Bu hesap bir gelir hesabı olup, fazladan ayrılan karşılık giderini iptal etmek için kullanılır.

Alış Bedeli	10.000 Adet x 8,5 TL = 85.000 TL
<u>Satış Bedeli</u>	<u>10.000 Adet x 8,2 TL = 82.000 TL</u>
Menkul Kıymet Satış Zararı	3.000 TL
<u>Ayrılan Karşılık Tutarı</u>	<u>5.000 TL</u>
Konusu Kalmayan Karşılıklar	2.000 TL

644 Konusu Kalmayan Karşılıklar

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılıklardan iptal edilen tutarlar bu hesapta izlenir.

İşleyişi: Ayrılan karşılıklardan değersiz hale gelenler hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır.

Cevap: E

12. Daha önceden ayrılmış olan karşılık tutarı göz önünde bulundurularak işletmenin söz konusu hisselerinin tanesini 8,9 TL'den satış yaptığında ki durumu inceleyelim;

İşletmenin ayrılmış olduğu karşılık, gerçekleşen 4.000 TL'lik Kar nedeniyle boşa çıkmıştır. Bunu da *644 Konusu Kalmayan Karşılıklar* hesabında izleyecektir.

Alış Bedeli	10.000 Adet x 8,5 TL = 85.000 TL
<u>Satış Bedeli</u>	<u>10.000 Adet x 8,9 TL = 89.000 TL</u>
Menkul Kıymet Satış Kârı	4.000 TL
<u>Ayrılan Karşılık Tutarı</u>	<u>5.000 TL</u>
Konusu Kalmayan Karşılıklar	5.000 TL

644 Konusu Kalmayan Karşılıklar

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılıklardan iptal edilen tutarlar bu hesapta izlenir.

İşleyişi: Ayrılan karşılıklardan değersiz hale gelenler hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır.

645 Menkul Kıymet Satış Kârları

Menkul kıymetlerin satışında, satış tutarı alış tutarından fazla ise yani kar ortaya çıkar ise, bu kar bu hesapta izlenir.

İşleyişi; Menkul kıymetlerin satışından ortaya çıkan kar tutarları bu hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır.

119 Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Menkul kıymetlerin borsa veya piyasa değerlerinde önemli ölçüde ya da sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Değer azalışları için azalışın tamamını karşılayacak olan tutar bu hesaba alacak "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubunda yer alan "654 Karşılık Giderleri" hesabına borç kaydedilir. Kendisine karşılık ayrılmış olan menkul kıymet elden çıkarıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde bu hesaba borç kaydedilerek, karşılık tutarı "644 Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı'na aktarılarak kapatılır.

110 Hisse Senetleri

Geçici olarak, elde tutulan hisse senetleri bu hesapta izlenir.

İşleyiş; Hisse senetleri alındığı zaman hesabın borcuna kaydedilir. Hisse senetleri satıldığı zaman hesabın alacağına kaydedilir. Hisse senetleri kar farkı ile satıldığı zaman aradaki fark 645 Menkul Kıymet Satış Kârları hesabına alacak olarak kaydedilir. Hisse senetleri zarar ile satıldığı zaman aradaki fark 655 Menkul Kıymet Satış Zararları hesabına borç olarak kaydedilir

Cevap: D

13. Daha önceden ayrılmış olan karşılık tutarı göz önünde bulundurularak işletmenin söz konusu hisselerinin bu kez tanesini 7,7 TL'den satış yaptığında ki durumu inceleyelim;

İşletmenin ayırmış olduğu karşılık, gerçekleşen 8.000 TL'lik zararın tamamını karşılayamayacak olup halen ortada daha 3.000 TL'lik zararı olacaktır.

Alış Bedeli 10.000 Adet x 8,5 TL = 85.000 TL

Satış Bedeli 10.000 Adet x 7,7 TL = 77.000 TL

Menkul Kıymet Satış Zaranı 8.000 TL

Ayrılan Karşılık Tutarı 5.000 TL

Menkul Kıymet Satış Zararı 3.000 TL

119 Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Menkul kıymetlerin borsa veya piyasa değerlerinde önemli ölçüde ya da sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Değer azalışları için azalışın tamamını karşılayacak olan tutar bu hesaba alacak "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubunda yer alan "654 Karşılık Giderleri" hesabına borç kaydedilir. Kendisine karşılık ayrılmış olan menkul kıymet elden çıkarıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde bu hesaba borç kaydedilerek, karşılık tutarı "644 Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı'na aktarılarak kapatılır.

110 Hisse Senetleri

Geçici olarak, elde tutulan hisse senetleri bu hesapta izlenir.

İşleyiş; Hisse senetleri alındığı zaman hesabın borcuna kaydedilir. Hisse senetleri satıldığı zaman hesabın alacağına kaydedilir. Hisse senetleri kar far-

kı ile satıldığı zaman aradaki fark 645 Menkul Kıymet Satış Kârları hesabına alacak olarak kaydedilir. Hisse senetleri zarar ile satıldığı zaman aradaki fark 655 Menkul Kıymet Satış Zararları hesabına borç olarak kaydedilir.

655 Menkul Kıymet Satış Zararları

Menkul kıymetlerin satışında, satış tutarı alış tutarından az ise yani zarar ortaya çıkar ise, bu zarar bu hesapta izlenir.

İşleyişi; Böyle bir zarar ortaya çıktığında zarar tutarı hesabın borcuna kayıt yapılır. Dönem sonunda 690 Dönem Kârı veya Zarar Hesabına devredilerek bu gider hesabı kapatılır

Cevap: C

İşleyişi; Alınan senet tutarları bu hesaba borç, tahsilinde ise alacak kaydedilir.

100 Kasa

Bu hesap, işletmenin elinde bulunan ulusal ve yabancı paraların TL karşılığının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi; Tahsil olunan para tutarları borç, ödemeler ve bankaya yatırılan para tutarları alacak kaydedilir. Hesap daima borç bakiyesi verir veya sıfır olur. Hiçbir şekilde alacak bakiyesi vermez.

600 Yurtiçi Satışlar

Yurt içindeki gerçek ve tüzel kişilere satılan mal ve hizmetler karşılığında alınan ya da tahakkuk ettirilen toplam değerlerin izlendiği hesaptır. Gereksinime göre bölümlenebilir.

İşleyişi; Satış gerçekleştiğinde hasılat tutarı bu hesaba alacak kaydedilir.

391 Hesaplanan KDV

Bu hesap; teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi ile işlemi gerçekleştirmeyen ya da işleminden vazgeçilen mal ve hizmetlere ilişkin katma değer vergisinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Hesaplanan Katma Değer Vergisi bu hesaba alacak kaydedilir. Düzeltmeler bu hesaba borç kaydedilir. Vergilendirme dönemi itibarıyla bu hesabın bakiyesi "191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı" ile karşılaştırılır. Yapılan karşılaştırmada bu hesabın bakiyesi 191. No.lu hesabın bakiyesinden fazla olduğu takdirde vadesinde ödenmek üzere "360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına" aktarılarak kapatılır.

Cevap: C

14.05.07.2013 tarihinde;

$$\begin{aligned} \text{Yurtiçi satış tutarı} &= \$ 20.000 \times 1,8 \\ &= 36.000 \text{ TL} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Hesaplanan KDV tutarı} &= \$ 20.000 \times 0,18 \\ &= \$ 3.600 \times 1,18 \\ &= 6.480 \text{ TL} \end{aligned}$$

121 Alacak Senetleri

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacaklarını kapsar.

ÇÖZÜMLER

15.05.07.13; \$ 20.000 x 1,8 = 36.000 TL

31.12.13; \$ 20.000 x 1,9 = 38.000 TL

2.000 TL, Artış

-----31/12/2013-----

121 Alacak Senetleri 2.000

602 Diğer Gelirler 2.000

-----/------

121 Alacak Senetleri

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacaklarını kapsar.

İşleyişi; Alınan senet tutarları bu hesaba borç, tahsilinde ise alacak kaydedilir.

602 Diğer Gelirler

İşletmenin korunması, ihracatı teşvik ya da hükümet politikasına uyma zorunluluğu karşısında oluşan işletmenin faaliyet hasılatındaki düşüklüğü veya faaliyet zararını gidermek için, sermaye katkısı niteliğinde olmayan, mali yardımlar (sübvansiyonlar) bu hesapta izlenir. Ayrıca devletin bazı malları vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden istisna etmesi yoluyla yaptığı yardımlar (vergi iadeleri) ve satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili fiyat istikrar destekleme primi vb. hasılat kalemleri de bu hesapta izlenir.

İşleyişi; Dönem içindeki faaliyetlerden doğan sübvansiyon, vergi iadesi, vade farkları, (vb.) tutarları saptanarak ilgili hesaba borç, bu hesaba ise alacak kaydedilir.

Dönem sonunda ortaya çıkan 2.000 TL'lik artış, cari dönem içinde gerçekleştiği için bu tutarı; "600 Yurtiçi Satışlar" hesabında da izleyebiliriz.

Cevap: D

16.31.12.2013 tarihinde bu alacak tutarına iç iskonto yöntemine göre reeskont hesaplanacaktır;

$$\begin{array}{r} \text{İç İskonto} \quad \frac{\$ 20.000 \times 16 \times 90}{36.000 + (16 \times 90)} \\ = \frac{\$ 28.800.000}{37.440} \end{array}$$

$$= \$ 769,23 \times 1,9 = 1.461,53 \text{ TL}$$

122 Alacak Senetleri Reeskontu (-)

Bilanço gününde, senetli alacakların tasarruf değeri ile değerlendirilmesini sağlamak üzere alacak senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlenmesinde kullanılır.

İşleyişi; Hesaplanan reeskont tutarları bu hesaba alacak, "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubundaki "652 Reeskont Faiz Giderleri Hesabı'na gider yazılır. İzleyen dönemde bu hesap "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar" grubundaki "642 Faiz Gelirleri Hesabı'na aktarılarak kapatılır.

657 Reeskont Faiz Giderleri

İşletmenin diğer olağan faaliyetleriyle ilgili senetli alacak ve borçlarına ait reeskont giderlerinin izlendiği hesaptır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

17."657 Reeskont Faiz Giderleri" hesabı izleyen dönem başında "647 Reeskont Faiz Gelirleri" hesabına aktarılarak kapatılmalıdır.

Buna ilişkin muhasebe kaydı şöyledir;

-----01/01/2014-----

122 Alacak Senetleri	
Reeskontu	1.461,53
647 Reeskont	
Faiz Gelirleri	1.461,53

-----/-----
122 Alacak Senetleri Reeskontu (-)

Bilanço gününde, senetli alacakların tasarruf değeri ile değerlenmesini sağlamak üzere alacak senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlenmesinde kullanılır.

İşleyişi; Hesaplanan reeskont tutarları bu hesaba alacak, "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubundaki "652 Reeskont Faiz Giderleri Hesabı'na gider yazılır. İzleyen dönemde bu hesap "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar" grubundaki "642 Faiz Gelirleri Hesabı'na aktarılarak kapatılır.

647 Reeskont Faiz Gelirleri

Borç senetleri reeskont faizleri ile önceki dönemde kaydedilen alacak senetleri reeskontunun yeni dönemin başındaki iptallerinden oluşan gelirlerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi;

Ortaya çıkan reeskont faiz gelirleri bu hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır.

Cevap: B

18.31.12.13; \$ 20.000 x 1,9 = 38.000 TL

01.04.14; \$ 20.000 x 1,7 = 36.000 TL

2.000 TL, Azalış

Miray A.Ş. alacağını *ertesini yıl* tahsil ettiği için ardaki kur farkı da dikkate alınacak olup; söz konusu 4.000 TL'lik azalış işletmenin aleyhinde olacak ve "656 Kambiyo Zararları" hesabında izlenecektir.

-----01/04/2014-----

100 Kasa	34.000
656 Kambiyo Zararları	4.000
121 Alacak Senetleri	38.000

-----/-----

100 Kasa

Bu hesap, işletmenin elinde bulunan ulusal ve yabancı paraların TL karşılığının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi; Tahsil olunan para tutarları borç, ödemeler ve bankaya yatırılan para tutarları alacak kaydedilir. Hesap daima borç bakiyesi verir veya sıfır olur. Hiçbir şekilde alacak bakiyesi vermez.

656 Kambiyo Zararları

Yabancı paralı işlemlerle ilgili olarak ortaya çıkan kur farkları, yabancı paralı satış zararları gibi ortaya çıkan giderler bu hesaba kaydedilir.

İşleyişi: Bu giderler ortaya çıktığında hesabın borcuna kayıt yapılır. Dönem sonunda 690 Dönem Kârı veya Zarar Hesabına devredilerek bu gider hesabı kapatılır.

121 Alacak Senetleri

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacaklarını kapsar.

İşleyişi; Alınan senet tutarları bu hesaba borç, tahsilinde ise alacak kaydedilir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

19.B	153 Ticari Mallar Hesabı	A
D.B.M. Mecdudu	?	Alış İadeleri 30.000
D. İç Mal Alışları 400.000		
Borç Toplamı	620.000	Alacak Toplamı 30.000
Borç Kalanı	590.000	
D.B.M.M. + Dönem İçli Alışlar = Ticari Mallar Hesabı Borç Toplamı		
? + 400.000 = 620.000		
D.B.M.M. = 220.000 TL		

Cevap: E

20.S.T.M.M. = Ticari Mallar Hesabının
Borç Kalanı – D. S. M. M.
= 590.000 – 110.000 = 480.000

621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti

Herhangi bir değışikliğe tabi olmadan satılmak amacıyla alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemlerin maliyetini kapsar.

İşleyiş; Satılan ticari malların maliyet tutarı "153 Ticari Mallar Hesabı"na alacak, bu hesaba borç kaydedilir.

Cevap: D

21.Brüt Satışlar	720.000
Satış İadeleri	-
Satış İskontoları	110.000
Net Satışlar	610.000
Satılan Ticari Malın Maliyeti	-480.000
Brüt Satış Kârı	130.000
Araştırma – Geliştirme Gideri	-
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Gideri	-
Genel Yönetim Giderleri	-160.000
Faaliyet Zararı	-30.000 TL

Cevap: E

22. Değeri düşen mallar VUK'a göre:

Emsal Bedelle değeri lenir.

Emsal Bedel

Değeri düşen

Değeri tamamen kaybolan

Değeri bilinmeyen

Mallarda uygulanır

Ayrıca Emsal Bedel uygulamanın 3 yolu vardır;

1.Sırada: Ortalama Fiyat Esası (OFE)

2.Sırada: Maliyet Bedeli Esası (MBE)

3.Sırada: Takdir Esası (TE)

Değeri düşen mallar TMS' ye göre:
Net Gerçekleşebilir Değeri le değeri lenir.

Net Gerçekleşebilir Değer

Tahmini satış fiyatından, Tahmini satış giderinin düşülmesiyle elde edilen değerdir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

23. Aylık kira bedeli = 54.000 / 12 = 4.500 TL
01.03.2013 → 31.12.2013 → 01.07.2013
10 aylık tutar 2 aylık tutar

Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Kârlar Gelecek Olağan Yıllara Ait Gelirler

100 Kasa	54.000	
649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar		45.000
480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler		9.000

649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar

Yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer olağan faaliyetlerden sağlanan gelir ve kârların izlendiği hesaptır. Bu hesapta kambiyo kârları, menkul kıymet satış kârları ve benzerleri izlenir.

480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler

Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan uzun süreye ait kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Peşin tahsil olunan gelirler bu hesabın alacağına kaydedilir. Kısa vadeli nitelik kazanan gelirler bu hesabın borcu mukabili "380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı"na aktarılır.

Cevap: D

24. Dönemsellik kavramı gereği daha önceden 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesabında görülen tutar dönem sonunda daha yakın zamana ait olan 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabına aktarılır.

480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler	9.000
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler	9.000

480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler

Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan uzun süreye ait kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Peşin tahsil olunan gelirler bu hesabın alacağına kaydedilir. Kısa vadeli nitelik kazanan gelirler bu hesabın borcu mukabili "380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı"na aktarılır.

380 Gelecek Aylara Ait Gelirler

Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan kısa süreye ait kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Peşin tahsil olunan gelirler bu hesabın alacağına kaydedilir. Ait olduğu dönemde ilgili gelir hesaplarına devredilir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

25. Daha önceki dönemde 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabında izlenen tutar, cari döneme gelindiğinde kapatılarak cari dönem geliri hesabına yani 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabına aktarılır.

-----01/01/2014-----

380 Gelecek Aylara		
Ait Gelirler	9.000	
649 Diğer Olağan		
Gelir ve Kârlar	9.000	

-----/------

380 Gelecek Aylara Ait Gelirler

Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan kısa süreye ait kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Peşin tahsil olunan gelirler bu hesabın alacağına kaydedilir. Ait olduğu dönemde ilgili gelir hesaplarına devredilir.

649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar

Yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer olağan faaliyetlerden sağlanan gelir ve kârların izlendiği hesaptır. Bu hesapta kambiyo kârları, menkul kıymet satış kârları ve benzerleri izlenir.

Cevap: A

26. VUK'un 272. Maddesi gereğince;

Normal bakım, tamir ve temizleme giderleri dışında, gayrimenkulü genişletmek veya iktisadi kıymetini devamlı olarak artırmak maksadıyla yapılan giderler, söz konusu gayrimenkulün maliyet bedeline eklenir.

Ancak; Gayrimenkuller kira ile tutulmuş veya işletme hakkı verilmiş ise, kiracı veya o gayrimenkulü işletme hakkına sahip tüzel kişiler tarafından yapılan giderler bunların özel maliyet bedeli olarak ayrıca kayda alınması gerekir.

Kısacası; kiralanan bir gayrimenkule değer arttırıcı nitelikte yatırımlar yapılması bu hesabı kullanmayı gerektirir.

264 Özel Maliyetler

Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkulün kullanılması için yapıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan, varlıkların bedellerini kapsar.

İşleyişi; Yapılan harcamalar hesaba borç kaydedilir. Bu harcamalar kira süresi içerisinde, kira süresinin beş yıldan fazla olması durumunda da beş yılda eşit tutarlarla, amorti edilir.

-----/------

264 Özel Maliyetler	250.000	
100 Kasa		250.000

-----/------

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

27. Normal Amortisman Oranı (%)

$$= 100 / \text{Ekonomik ömür}$$

$$= 100 / 4 = 25$$

250.000 x 0,25 = 62.500 TL, Birikmiş Amortisman Tutarı

730 Genel Üretim

Giderleri 62.500

257 Birikmiş

Amortismanlar 62.500

730 Genel Üretim Giderleri:

İşletmenin üretimi ve bu üretime bağlı hizmetler için yapılan direkt işçilik ve direkt ilk madde ve malzeme dışındaki kalan giderlerin izlendiği hesaptır. *Bu giderlerin;*

- Üretim ve hizmet maliyeti ile ilgili bir gider niteliğini taşıması,
- Çeşit ve değer yönü ile doğrudan doğruya değil ancak dağıtım yoluyla üretim ve hizmet maliyetlerine yansıtılabilir nitelikte olması, gerekir.

Tahakkuk eden giderler bu hesabın borcuna kaydedilir. Dönem sonlarında "731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı" ile karşılaştırılarak kapatılır.

257 Birikmiş Amortismanlar (-)

Maddi duran varlık bedellerinin, kullanılacakları süre içerisinde hesaba yok edilebilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

İşleyişi; Ayrılan amortismanlar ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; satılan, devredilen, kullanma yeteneğini kaybedenler ise hesaba borç, ilgili varlık hesabına da alacak kaydedilir.

Cevap: E

28. 2013 yılına ilişkin faizin hesaplanması;

$$\text{Faiz Tutarı} = \frac{100.000 \times 36 \times 9}{1.200}$$

$$= 27.000 \text{ TL}$$

2013 Yılına ait İhraç Farkı;

$$= 100.000 - 94.000$$

$$= 6.000 \text{ TL}$$

Aylık İhraç Farkı;

$$6.000 / 24 = 250 \text{ TL}$$

Cari Döneme Ait İhraç Farkı Tutarı;

$$250 \times 9 = 2.250 \text{ TL}$$

Toplam Finansman Gideri;

$$27.000 + 2.250 = 29.250 \text{ TL}$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

29. 100.000 TL'lik anaparanın yarısı bir yılda eşit taksitlerle ödeneceği için, daha kısa vadeli bir hesaba aktarılacaktır.

405 Çıkarılmış Tahviller

İşletme tarafından çıkarılmış bulunan tahvillerden vadesi bir yılı aşanlar bu hesapta izlenir. İşletmece hisse senedi ile değiştirilebilir ve erken paraya çevrilebilir tahviller çıkarılmış olması durumunda bunların tutar ve nitelikleri dipnotlarda ayrıca belirtilir.

İşleyişi; Çıkarılmış tahviller nominal bedelleri ile bu hesaba alacak kaydedilir. Bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenecek tahvil, anapara borç ve taksitleri bilanço dönemlerinde "304 Tahvil Anapara, Borç, Taksit ve Faizleri Hesabına" aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

304 Tahvil Anapara Borç Taksit ve Faizleri

Bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenecek tahvil anapara borç taksitleri ile tahvillerin tahakkuk edip de henüz ödenmeyen faizlerinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Yukarıda belirtilen tahvil anapara borç, taksit ve faizleri bu hesaba alacak, ödenmeleri halinde borç kaydedilir.

-----/-----	
405 Çıkarılmış Tahviller	50.000
304 Tahvil Anapara Borç,	
Taksit ve Faizleri	50.000
-----/-----	

Cevap: A

30. Öncelikle işletmenin cüzdandaki senedi, teminata bırakmasına ilişkin kaydını yapalım;

-----/-----	
121 Alacak Senetleri	XX
- Teminattaki Senet	
121 Alacak Senetleri	XX
- Cüzdandaki Senet	
-----/-----	

121 Alacak Senetleri

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacaklarını kapsar.

İşleyişi; Alınan senet tutarları bu hesaba borç, tahsilinde ise alacak kaydedilir.

İşletmenin teminata bıraktığı senede ilişkin yapacağı kayıt;

-----/-----	
300 Banka Kredileri	XX
121 Alacak Senetleri	XX
- Teminattaki Senet	
-----/-----	

Cevap: C

31.193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar; mevzuat gereğince peşin ödenen gelir, kurumlar ve diğer vergiler ile fonların kayıt ve takip edildiği hesaptır.

Mevzuatın belirlediği dönemler itibarıyla peşin ödenen gelir, kurumlar ve diğer vergiler ile fonlar, bu hesaba borç yazılır. Dönem sonunda tahakkuk edecek gelir veya kurumlar vergisi ile fon karşılıklarından yapılacak olan indirimi teminen "37 Borç ve Gider Karşılıkları" grubunda bulunan "371 Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri Hesabı" borcuna aktarılır. Ancak aktarılacak tutar "370 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları Hesabı'nın tutarından fazla olamaz. Aktarılamayan tutar, dönem sonunda bu hesabın bakiyesi olarak kalır.

Cevap: C

32.370 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları Hesabı;

Dönem kârı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi, diğer vergi ve kesintiler, fonlar ve benzeri diğer yükümlülükler için ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; dönem kârı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi ve yasal yükümlülükler, dönem kârı hesabının borcu karşılığında bu hesaba atacak kaydedilir. Vergi tahakkukunun kesilmesi durumunda borç kaydı suretiyle hesap kapatılır ve ilgili tutar "371 Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri" ile mahsup edilerek kalan tutar "350 Ödenecek Vergi ve Fonlar" hesabına aktarılır.

Cevap: D

33. Aktif Selver A.Ş. 18.02.2014 Tarihli Bilançosu Pasif

I – Dönen Varlıklar		III – Kısa Vadeli Borçlar	
10 – Hazır Değerler		300 Banka Kredileri	26.000
100 Kasa	35.000	321 Borç Senetleri	14.000
101 Alınan Çekler	12.000		
102 Bankalar	16.000	IV – Uzun Vadeli Borçlar	
108 Diğer Hazır Değerler	6.000	400 Banka Kredileri	9.500
11 – Menkul Kıymetler		420 Satıcılar	9.000
110 Hisse Senetleri	24.000		
15 – Stoklar			
153 Ticari Mallar	20.000		
II – Duran Varlıklar			
25 – Maddi Duran Varlıklar			
252 Binalar	30.000		
254 Taşıtlar	22.000	V – Özkaynaklar	
257 Bir Amortismanlar (8.000)	500 Sermaye	?	
Aktif Toplam	157.000	Pasif Toplam	58.500

Varlık – Borç = Sermaye

157.000 – 58.500 = 98.500 TL

Cevap: B

MAKRO AKADEMİ

34. Cari oran (Banker Oran), şirketlerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için gerekli olan brüt işletme sermayesinin (Dönen Varlıkların) kısa vadeli borçlara bölünmesi ile hesaplanır.

Dönen Varlıklar	

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	
113.000	

40.000	= 2,82.5

Olması gereken standart; 2'dir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

35. *Likidite oranı (Asit – Test Oranı)*, cari oranın geliştirilmiş ve daha anlamlı hale getirilmiş hali olarak düşünülebilir. Likidite oranında, dönen varlıklar içinde görülen fakat nakde kolayca çevrilemeyen stoklar çıkarılır ve daha sonra duran varlıklar kısa vadeli borçlara bölünür.

$$\frac{\text{Dönen Varlıklar - Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}} = \frac{113.000 - 20.000}{40.000} = 2,32,5$$

Olması gereken standart; 1'dir.

Cevap: E

36. *Nakit Oran (Hassas Oran / Disponibilite Oranı)*; Likiditeyi daha dar anlamda ölçen bir orandır. Ticari ve ticari olmayan alacaklar dahil edilmediğinden, sadece çok kısa sürede nakite çevrilebilen dönen varlıklar kalemlerinin kısa vadeli borçları karşılama gücünü ölçer.

$$\frac{\text{Hazır Değerler}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}} = \frac{69.000}{40.000} = 1,725$$

Olması gereken standart; 0,2'dir.

Cevap: D

37. *Stok Bağımlılık Oranı*, asit test oranının 1'den küçük çıktığı durumlarda işletmenin borçlarını ödemede stoklarına olan bağımlılığını gösterir. Net cari borçların (K.V.Borçlar - Likit (Hızlı) Aktifler) stokların ne kadarlık kısmını fonladığı hakkında bilgi veren bir orandır. Fonlayamadığı kısmın devamlı sermaye (Uzun Vadeli Borçlar + Öz Sermaye) ile fonlandığı anlamına geldiğinden, oranın küçük olması, stokların ağırlıklı olarak devamlı sermaye ile fonlandığını gösterir ve bu tercih edilen bir durumdur.

$$\frac{\text{K.V.Y.K. - (Hazır Değer)}}{\text{Stok}} = \frac{40.000 - (69.000)}{20.000} = 1,45$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

38. *Finansal Kaldıraç Oranı (Borçlanma Oranı / Yabancı Kaynak Oranı)*, toplam aktiflerin ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığını göstermekte olan Borç-Aktifler oranı aynı zamanda şirketlerin toplam kaynaklarının dağılımı hakkında da bilgi vermekte olup, borçlanma katsayısı ile benzer sonuçlar vermektedir.

Şirketlerin hem toplam varlıklarının ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığı, hem de kaynakların niteliklerine göre dağılımı hakkında fikir veren Borç - Aktifler oranı, şirket için bir risk göstergesi olarak da kullanılabilir. Bu oranın yüksek çıkması işletmeyi kredi verenler açısından riskli pozisyona düşürmektedir. Fakat yabancı kaynak kullanımı belli bir optimaliteye kadar öz sermaye karlılığını artıran bir durumdur.

$$\frac{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}{\text{Aktif (Pasif)}} = \frac{40.000 + 18.500}{157.000} = 0,37$$

Olması gereken standart;

Gelişmiş ülkelerde bu oranın % 50'nin altında olması istenir. Ülkemizde ise % 70'lere ulaşmıştır.

Cevap: C

39. *Finansman Oranı*, işletmenin öz kaynakları ile yabancı kaynakları arasındaki ilişkiyi gösterir.

$$\frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}} = \frac{98.500}{58.500} = 1,68$$

Olması gereken standart; 1'dir.

Cevap: A

LER

ın varlık / devamlı sermaye oranı; oranının hesaplanması sonucu, şirketin duran varlıklarının (sabit varının) ne kadarlık kısmının uzun vadeli kaynaklar tarafından finanse edilebildiğini görebiliriz. Bu oran sayesinde şirketlerin maddi yatırımlarını fonlamada ne kadar başarılı olduğunu ölçebiliriz.

Duran varlıkların tamamı öz sermaye tarafından karşılanmayan şirketlerde bu oranın hesaplanması önem kazanır. Böylece, uzun vadeli varlıkların, en azından hangi oranda uzun vadeli kaynaklarla karşılanıyor olduğunu görürüz.

Bu oranın %100'den küçük olması, şirketlerin, duran varlıklarının (sabit yatırımlarının) tamamını uzun vadeli kaynaklarla ile finanse edebildiklerini ve bu varlıkların finansmanı için vadesi bakımından risk teşkil eden kısa vadeli borçlara gerek kalmadığını göstermektedir. Oranın %100'den büyük olması durumunda, duran varlıkların finansmanında kısa vadeli yabancı kaynakların kullanıldığını, sermayenin yetersiz olduğunu ve ek bir fon ihtiyacına gerek duyulduğunu düşünebiliriz.

Duran Varlıklar

Devamlı Sermaye

Devamlı Sermaye = Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar + Özkaynaklar

IV – Uzun Vadeli Borçlar

400 Banka Kredileri	9.500 TL
420 Satıcılar	9.000 TL
	18.500 TL

V – Özkaynaklar

500 Sermaye	98.500 TL
-------------	-----------

$$\begin{aligned} \text{Devamlı Sermaye} &= 18.500 + 98.500 \\ &= 117.000 \text{ TL} \end{aligned}$$

I – Duran Varlıklar

25 – Maddi Duran Varlıklar

252 Binalar	30.000 TL
254 Taşıtlar	22.000 TL
<u>257 Bir. Amortismanlar</u>	<u>(8.000) TL</u>

44.000 TL

$$\frac{44.000}{117.000} = 0,37.6$$

Cevap: D